

Sensorveiledning

KLAR2100 – Klart språk, demokrati og rettssikkerhet V21

KLAR2100 gir 10 studiepoeng. Emnet har mappeeksamen med tre obligatoriske oppgaver: Én muntlig gruppeoppgave (Oblig 1) og to hjemmeoppgaver (Oblig 2 og 3). I vurderinga blir det benyttet gradert karakterskala A–F, med «[Fagspesifikke karakteromtalar nordisk](#)» som retningsgivende for karaktergivinga. Det er ikke gitt anvisninger om målform, men alle oppgavene er formulert parallelt på nynorsk og bokmål (se vedlegg). Studentene har fått muntlige tilbakemeldinger på Oblig 1 (som ble bestått av alle) og skriftlige tilbakemeldinger på Oblig 2, hvor et mindre antall levert inn et utkast nr. 2, de har også fått skriftlige tilbakemeldinger på dette.

I emnebeskrivelsen heter det at studentene etter fullført emne skal kunne:

1. kunne bruke teorier og begreper fra retorisk medborgerskapsteori og grunnleggende resepsjonsteori
2. kunne vurdere maktforholdene mellom myndigheter og borgere i myndighetstekster i et språklig, juridisk og samfunnsvitenskapelig perspektiv
3. ha grunnleggende ferdigheter i å skrive myndighetstekster som legger til rette for deltakelse og medborgerskap
4. kunne veilede kolleger og koordinere skriveverksteder med tanke på å skrive tekster som samtidig er klare og myndiggjør leseren.

Ad 1: Resepsjons-/Modelleserteori ble vektlagt i undervisninga, men særlig fordi dette også var tema i skriftlige oppgaver, ble det ikke tematisert eksplisitt i de skriftlige oppgavene. I Oblig 3 er retorisk medborgerskapsteori sentral i den ene alternative oppgavene. Temaet er godt dekket i pensum og i undervisninga.

Ad 2: Både i undervisning og pensum har det vært sterke innslag av grunnleggende samfunnsvitenskap og juss. Juristen J.C. F. Nordrum har hatt ansvar for to av seminarene og H.P. Graver for ett, og i både Oblig 2 og 3 legges det vekt på samfunnsforståelse og rettssikkerhet i én av to alternative oppgaver.

Ad 3: I flere av seminarene har vi gjennomført korte «tekstverksteder» med frivillig oppfølging/innsending etterpå av tekster i ulike sjangere. Denne praktiske delen av emnet ble imidlertid noe svekket pga. overgangen til Zoom-undervisning.

Ad 4: Særlig samarbeidet om den muntlige Oblig 1 ga trening i planlegging og formulering av tekster. Studentene har vært oppmuntret til å kollokvare om de ulike oppgavene som har vært gitt, og det synes, særlig før koronakrisen, å ha vært mye slik aktivitet.

Sensor skal i vurderinga av de to skriftlige oppgavene ta hensyn til at studentene har mottatt skriftlig veiledning på Oblig 2, men ikke Oblig 3. Utkast til begge oppgaver ble lagt fram for studentene til diskusjon og kommentar. Særlig mht. Oblig 2 var faglærer lydhør for endringsforslag.

Vedlegg 1 (mest til orientering): De tre muntlige gruppeoppgavene (Oblig 1):

Om den obligatoriske muntlige oppgaven i KLAR2100 våren 2021.

Oppgave til 9. februar: Dere skal gjennomføre en diskusjon med utgangspunkt i de to første seminardagene og den anbefalte pensumlitteraturen for de to dagene (dere kan selvsagt også dra nytte av annen litteratur og andre erfaringer).

«Pro-gruppa» (to-tre studenter) skal forsvare standpunktet: *«Hvis vi skal opprettholde den norske velferdsstaten, som lenge har vært under press, er tilliten mellom myndigheter og befolkningen helt avgjørende. Men tilliten kommer ikke av seg selv. For å bygge slik tillit er det helt nødvendig med et klart språk i myndighetenes kommunikasjon med befolkninga.»*

«Kontra-gruppa» (to-tre studenter) skal argumentere tydelig og gjerne énsidig mot det samme standpunktet. (Tillit skapes av helt andre faktorer enn klart og velpolert språk ... osv.)»

«Mekler-gruppa» (to studenter) skal avveie pro- og kontraargumentene mot hverandre.

Oppgave til 16. februar: Dere skal gjennomføre en diskusjon med utgangspunkt i de tre første seminardagene og den anbefalte pensumlitteraturen for de tre dagene (dere kan selvsagt også dra nytte av annen litteratur og andre erfaringer).

«Pro-gruppa» (to-tre studenter) skal forsvare standpunktet: *«Hvis alle ansatte i offentlige etater som NAV, UDI og Lånekassa bare lærte seg å skrive alminnelig god norsk – og sørge for gode oversettelser til engelsk og andre aktuelle innvandrerspråk, vil det såkalte «klarspråk-problemet» være løst.»*

«Kontra-gruppa» (to-tre studenter) skal argumentere tydelig og gjerne énsidig mot det samme standpunktet.»

«Mekler-gruppa» (to studenter) skal avveie pro- og kontraargumentene mot hverandre.

Oppgave til 16. mars: Dere skal gjennomføre en diskusjon med utgangspunkt i de hittidige seminardagene med tilhørende anbefalt pensumlitteratur (dere kan selvsagt også dra nytte av annen litteratur og andre erfaringer).

«Pro-gruppa» (to-tre studenter) skal forsvare standpunktet: *«I et klarspråkperspektiv er det langt viktigere å bygge befolkningens retoriske medborgerskap enn å sørge for at myndighetenes beskjeder blir forstått motstandsløst og at skjemaer lages slik at vi tjenestebrukere ikke trenger å tenke når vi fyller dem ut.»*

«Kontra-gruppa» (to-tre studenter) skal argumentere tydelig og gjerne énsidig mot det samme standpunktet.»

«Mekler-gruppa» (to studenter) skal avveie pro- og kontraargumentene mot hverandre.

Hver framføring skal vare 20-25 minutter.

Ved faglærers vurdering av framføringene blir det lagt vekt på:

- At diskusjonen har en viss faglig forankring, altså ikke at den består av ren «syning».
- At deltakerne argumenterer som om de står for det standpunktet de forfekter (selv om de personlig kan være rykende uenige i standpunktet).
- At alle deltar i framføringa (med kamera slått på)
- At framføringa er preget av god, muntlig formidling

Skriftlig oblig 1 KLAR 2100 V21 BM (Oblig 2)

Du skal svare på begge oppgavene nedenfor.

1. Du har søkt jobb som saksbehandler med et særlig ansvar for klarspråk i Kulturdepartementet og konkurrerer nå om stillingen med et knippe andre søkere. Den ansvarlige for ansettelsen har bestemt seg for å gi disse søkerne en oppgave knyttet til departementets nettside med oversikt over tilskuddsordninger til kulturaktiviteter: <https://www.regjeringen.no/no/dep/kud/tilskudd/id711839/> ([Lenke r til en ekstern side.](#)). (I tilfelle denne blir endret før innleveringsfristen: Du skal

forholde deg til versjon nedlastet 18.2.21 – «Sist oppdatert: 05.11.2020» – som finnes som skjermdump "KD tilskuddsordninger (skjermdump)" i «Filer» i Canvas.) Oppgaven lyder slik: *Nettsiden skal gi potensielle søkere en samlet og lett tilgjengelig oversikt over eksisterende tilskuddsordninger med tilhørende søknadsfrister. Gi en kritisk vurdering av nettsiden slik den nå foreligger, og lag et konkret forslag til endringer. Den vurderende teksten skal være på mellom 2000 og 3000 tegn med mellomrom, og du skal selv velge hvordan du vil framstille endringsforslaget ditt – her gjelder ingen tegnbegrensning.*

2. Skriv en tekst hvor du argumenterer for at klart språk er en viktig byggestein i velferdsstaten/velferdssamfunnet. Du skal underbygge argumentasjonen med stoff fra forelesninger i emnet KLAR2100 og fra pensumlitteratur. Du kan også gjerne trekke inn annen litteratur, men det er ikke noe krav. Teksten skal være på mellom 3000 og 6000 tegn med mellomrom.

Skriftleg oblig 1 KLAR 2100 V21 NN (Oblig 2)

Du skal svare på begge oppgåvene nedanfor.

1. Du har søkt jobb som saksbehandlar med eit særleg ansvar for klarspråk i Kulturdepartementet og konkurrerer no om stillinga med eit knippe andre søkjarar. Den ansvarlege for tilsetjinga har bestemt seg for å gje desse søkjarane ei oppgåve knytt til departementets nettside med oversyn over tilskotsordningar til kulturaktivitetar: <https://www.regjeringen.no/no/dep/kud/tilskudd/id711839/> ([Lenke r til en ekstern side.](#)). (I fall denne blir endra før innleveringsfristen: Du skal basere deg på versjon lasta ned 18.2.21 – «Sist oppdatert: 05.11.2020» – som finst som skjermdump "KD tilskuddsordninger (skjermdump)" i «Filer» i Canvas.) Oppgåva er denne: *Nettsida skal gje potensielle søkjarar eit samla og lett tilgjengeleg oversyn over eksisterande tilskotsordningar med tilhøyrande søknadsfristar. Gje ei kritisk vurdering av nettsida slik denne no ligg føre, og lag eit konkret framlegg til endringar. Den vurderande teksten skal vere på mellom 2000 og 3000 teikn med mellomrom, og du skal sjølv velje korleis du vil framstille endringsforslaget ditt – her gjeld ingen teikn-grense.*
2. Skriv ein tekst der du argumenterer for at klårt språk er ein viktig byggestein i velferdsstaten/velferdssamfunnet. Du skal underbyggje argumentasjonen med stoff frå førelesningar i emnet KLAR2100 og frå pensumlitteratur. Du kan også gjerne dra inn annan litteratur, men det er ikkje noko krav. Teksten skal vere på mellom 3000 og 6000 teikn med mellomrom.

Skriftlig oblig 2 KLAR 2100 V21 BM (Oblig 3)

Du skal velge *én* av disse to oppgavene:

1. *Hvilke sammenhenger kan det trekkes mellom klart språk, demokrati og rettssikkerhet?*

I denne besvarelsen skal du gjøre nytte av et flertall av tekstene i pensum for emnet.
Omfang: 8-12.000 tegn med mellomrom.

2. *Gi en vurdering av hjemmesiden til Lillestrøm kommune, lillestrom.kommune.no, i et klarspråkperspektiv. Legg særlig vekt på i hvilken grad hjemmesiden kan bidra til innbyggernes retoriske medborgerskap. Som eksempel skal du gå ut fra følgende situasjon: «Jeg har hørt at kommunen skal gjøre noe med møteplassene for barn og unge og vil lete meg fram til informasjon om dette på hjemmesiden, fordi jeg er engasjert i temaet.»*

Omfang: 8-12.000 tegn med mellomrom. (I tillegg kommer ev. logg for søk på nettsiden, aktuelle skjermdumper e.l.)

Skriftleg oblig 2 KLAR 2100 V21 NN (Oblig 3)

Du skal velje *ei* av disse to oppgåvene:

1. *Kva for samanhengar kan det trekkjast mellom klart språk, demokrati og rettssikkerheit?*

I dette oppgåvesvaret skal du gjere nytte av eit fleirtal av tekstane i pensum for emnet.
Omfang: 8-12.000 teikn med mellomrom.

2. *Gje ei vurdering av heimesida til Lillestrøm kommune, lillestrom.kommune.no, i eit klarspråkperspektiv. Legg særleg vekt på i kva grad heimesida kan bidra til retorisk medborgarskap hos innbyggjarane. Som døme skal du gå ut frå følgjande situasjon: «Eg har høyrte at kommunen skal gjere noko med møteplassane for born og unge og vil leite meg fram til informasjon om dette på heimesida, fordi eg er engasjert i temaet.»*

Omfang: 8-12.000 tegn med mellomrom. (I tillegg kommer ev. logg for søk på nettsiden, aktuelle skjermdumper e.l.) [16.6.21: Ser at eg ikkje har skrive siste avsnittet på nynorsk, fy for skam, Johan!]